

Έγραψαν για το βιβλίο...



Ο μικρός ιππότης Πότης

Κίρστεν Μπούα

Εικονογράφηση: Μπάρμπαρα Σολτς

Μετάφραση: Μαρία Τοπάλη

Συλλογή: Χελιδόνια



Εισαγωγικό σημείωμα για μικρούς και μεγάλους

Η καλή παρέα του *Μικρού ιππότη Πότη*

Το 1492 ένας σπουδαίος θαλασσοπόρος και εξερευνητής, ο Χριστόφορος Κολόμβος, ανακάλυψε την Αμερική. Με αυτή την ανακάλυψη τελείωσε μια πολύ μακριά εποχή στην ιστορία της ανθρωπότητας. Η εποχή αυτή ονομάστηκε «Μεσαίωνας». Η λέξη «Μεσαίωνας», όπως την ακούτε και τη διαβάζετε, κρύβει μέσα της τη λέξη «μέση» και τη λέξη «αιώνας». Ο «Μεσαίωνας» λοιπόν ήταν, όπως το λέει κι η λέξη, μια «μεσαία» εποχή. Βρισκόταν ανάμεσα στα Αρχαία Χρόνια και στην Καινούρια Εποχή, που φτάνει μέχρι τις μέρες μας.

Αυτή η «Μεσαία Εποχή» ήταν και δεν ήταν παραμυθένια. Ξέρουμε, για παράδειγμα, ότι η ζωή ήταν τότε τρομερά σκληρή για τους περισσότερους ανθρώπους, ιδιαίτερα για τους φτωχούς χωρικούς. Όπως ο Πότης και η οικογένειά του, οι χωρικοί του Μεσαίωνα δεν ήταν ελεύθεροι άνθρωποι αλλά ανήκαν σε κάποιον πλούσιο και ισχυρό άρχοντα. Ήταν ένα είδος δούλων, υποτακτικών. Κι αν αυτός ο άρχοντας τύχαινε να είναι σκληρός και απάνθρωπος, όπως ο Βάρης ντε Βαρβάρης στην ιστορία του Πότη, τότε... αλλά αυτό δε θα σας το πω, θα το διαβάσετε μόνοι σας.

Πολλά, πάρα πολλά πράγματα ήταν τότε διαφορετικά. Τα κορίτσια, λόγου χάριν, ακόμα κι αν ήταν αρχοντοπούλες, όπως η Θέκλα της ιστορίας μας, δεν είχαν δικαίωμα να διαλέξουν τον δρόμο τους στη ζωή. Τι κι αν τους άρεσαν, για παράδειγμα, τα άλογα και το σκαρφάλωμα στα δέντρα; Όχι! Αυτά τα πράγματα τους ήταν εντελώς –μα εντελώς!– απαγορευμένα. Ήταν αναγκασμένες να ντύνονται και να συμπεριφέρονται σαν λεπτεπίλεπτα, φοβητσιάρικα πλασματάκια. Φυσικά η Θέκλα δεν υπήρχε περίπτωση να γίνει ένα τέτοιο καλό κοριτσάκι. Αλλά ούτε αυτό θα σας το διηγηθώ, για να μη χαλάσω το σασπένς!

Οι άνθρωποι του Μεσαίωνα πίστευαν σε πολλά πράγματα που σήμερα τα θεωρούμε σκέτο

Έγραψαν για το βιβλίο...

παραμύθι. Πίστευαν στους Μάγους και στους Δράκους. Ο Πότης πίστευε κι αυτός, όπως θα δείτε, στους Δράκους. Η Θέκλα πάλι, όχι. Ποιος είχε δίκιο και ποιος άδικο; Θα το μάθετε διαβάζοντας. Να θυμάστε, πάντως, ότι η αλήθεια (συχνά) βρίσκεται κάπου στη μέση.

Η Κίρστεν Μπουά, η συγγραφέας του βιβλίου, είναι πολύ αγαπητή στην πατρίδα της, τη Γερμανία. Έχει κυριολεκτικά σαρώσει τα βραβεία παιδικής λογοτεχνίας, αλλά έχει μεταφραστεί και σε περισσότερες από είκοσι γλώσσες. Και ποιος ξέρει αν τα βραβεία και οι γλώσσες δεν έχουν γίνει ακόμη περισσότερα την ώρα που κρατάτε αυτό το βιβλίο στα χέρια σας! Αφήνω που η ιστορία του *Μικρού ιππότη Πότη* έγινε και τηλεοπτική σειρά με κινούμενα σχέδια για τη γερμανική τηλεόραση! Μάλιστα, μάλιστα! Ο Πότης, η Θέκλα, το Γουρουνάκι, ο Μόμμε Μουμ, όλοι αυτοί οι αγαπημένοι ήρωες και οι ηρωίδες πρωταγωνιστούν στην τηλεοπτική σειρά με τη μορφή καρτούν, κινουμένων σχεδίων δηλαδή, που βασίζονται στις εικόνες αυτού εδώ του βιβλίου. Μεγάλη επιτυχία! Κι είμαι βέβαιη ότι αν τα έξι DVD της σειράς κυκλοφορούσαν και στα ελληνικά, θα γινόντουσαν ανάρπαστα!

Βλέπετε, η Κίρστεν Μπουά δε μας γεμίζει το κεφάλι με βαρετές γνώσεις, με χρονολογίες, με ονόματα βασιλιάδων και τέτοια (μπλιαχ...) Μας διηγείται αυτά που έχουν αληθινή πλάκα! Το ξέρατε, για παράδειγμα, ότι οι πύργοι στον Μεσαίωνα δεν είχαν τουαλέτα; Κι όταν ήθελε κανείς να κάνει –ξέρετε τι– πήγαινε... ουπς!, δε θα το πω, θα το διαβάσετε στο βιβλίο! Και θα μάθετε και για τα τρομερά ρεψίματα αλλά και για τα «προυτς!» που ακουγόντουσαν στα επίσημα, στα αρχοντικά τραπέζια! Εντάξει, εντάξει, σταματάω εδώ! Πάντως, δεν είναι τυχαίο που η αγαπημένη συγγραφέας της Κίρστεν Μπουά είναι η Άστριντ Λίντγκρεν! Ποια είναι αυτή; Μα, αυτή που έγραψε την *Πίπη Φακιδομύτη*, φυσικά! Τώρα αρχίσατε να μπαίνετε στο κλίμα, είμαι βέβαιη!

Γιατί, όπως λέει σε μια συνέντευξή της η Κίρστεν Μπουά, το παν στα βιβλία, όπως και στις ταινίες, δεν είναι η δράση αλλά ο χαρακτήρας. Ο χα-ρα-κτή-ρας! Όπως και στη ζωή! Πάρτε για παράδειγμα τον *Μικρό ιππότη Πότη*. Πώς γίνεται ιππότης ο Πότης που είναι ένα μικρό, φτωχό χωριατόπαιδο; Μα, χάρη στον χαρακτήρα του! Μεσαίωνας ξε-Μεσαίωνας, ο άνθρωπος φτιάχνει τη δική του ιστορία, με το κουράγιο και με την εξυπνάδα του! Βοήθησε βέβαια και το Γουρουνάκι! Για να μην πούμε για τη Θέκλα και τη σφεντόνα της... Ενώ ο Ντιντής, μπορεί να γεννήθηκε αρχοντόπουλο αλλά... Ωχ, πάλι άρχισα να λέω την ιστορία – σταματάω εδώ, βάζω πιπέρι!

Εντάξει, θα πω μόνο ένα τελευταίο. Ένα πολύ σημαντικό πράγμα στη ζωή του κάθε παιδιού είναι ο φόβος. Λένε ότι τα παιδιά φοβούνται όσο είναι παιδιά και παύουν να φοβούνται όσο μεγαλώνουν. Δεν είμαι σίγουρη ότι αυτό είναι σωστό. Και νομίζω ότι ούτε η Κίρστεν Μπουά είναι σίγουρη. Αφήστε που στις μέρες μας πολλά πράγματα τα κρύβουμε κάτω από το χαλί, τα πετάμε στον νεροχύτη ή στην τουαλέτα. Και μετά; Τραβάμε το καζανάκι – τώρα που έχουμε τουαλέτες και καζανάκια, ενώ οι κακόμοιροι οι άνθρω-

Έγραψαν για το βιβλίο...

ποιοι του Μεσαίωνα δεν είχαν πού να κρύψουνε ούτε πού να ρίξουνε τους φόβους τους! Ο φόβος παίζει μεγάλο ρόλο στη ζωή του *Μικρού ιππότη Πότη*. Όχι γιατί είναι κανένας από αυτούς τους τάχα μου δήθεν άφοβους τύπους. Τέτοιο πράγμα απλά ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ. Πάει και τέλειωσε. Όλοι οι άνθρωποι, μικροί και μεγάλοι, φοβούνται. Ακόμα κι η Θέκλα φοβάται κάποια στιγμή, θα το δείτε. Αλλά ο Πότης έχει μέσα στην καρδιά του αγάπη. Έχει το όνειρο της ελευθερίας. Έχει έναν στόχο. Κι έχει καλά σχέδια για τον εαυτό του και για τους γύρω του. Ε, θα δείτε λοιπόν τι καλό αντιφοβιστικό φίλτρο φτιάχνουν όλα αυτά μαζί: η αγάπη, το όνειρο της ελευθερίας, οι στόχοι, τα καλά σχέδια, η πίστη στο μέλλον. Αλλά η νούμερο ένα ασπίδα κατά του φόβου ήταν και παραμένει μία: η καλή παρέα! Τίποτε δεν είναι πιο πολύτιμο για τον Πότη από το Γουρουνάκι, τη Θέκλα και τον Μόμε Μουμ! Σε αυτό ο Πότης έχει, όπως μαθαίνουμε, και μεγάλο ταλέντο και μεγάλη τύχη (που μπορεί –μπορεί λέω!– και να είναι δύο όψεις του ίδιου νομίσματος). Καλή ανάγνωση.

Μαρία Τοπάλη



Η πολυγραφότατη και καταξιωμένη Γερμανίδα συγγραφέας Κίρστεν Μπουά στον *Μικρό ιππότη Πότη* (το πρώτο της βιβλίο που μεταφράζεται στα ελληνικά) ταξιδεύει στον παραμυθένιο Μεσαίωνα των θρύλων, των δράκων και των ιπποτών. Με εύθυμη γραφή, έξυπνα αστεία και ανατρεπτική διάθεση που θα προβληματίσει τους νεαρούς αναγνώστες, η συγγραφέας παίζει με τα στερεότυπα εκείνης της εποχής. Ο νεαρός Πότης γεννήθηκε δούλος. Και παρά το ρητό της εποχής: «Δούλος γεννιέσαι, δούλος πεθαίνεις, μια ζωή δούλος», ο ήρωας θα κυνηγήσει με πάθος το όνειρό του να γίνει ιππότης. Στα υπέρ του βιβλίου η εύστοχη καρτουνίστικη εικονογράφηση της Μπάρμπαρα Σολτς.

Σπύρος Γιαννακόπουλος, kathimerini.gr



Μπορεί ένας δουλοπάροικος να γίνει ιππότης; Μπορεί ένα κορίτσι να αφήσει το κέντημα για τη σφεντόνα και την πανοπλία; Ο Πότης και η Θέκλα τα καταφέρνουν μια χαρά στο διασκεδαστικό παραμύθι της Κίρστεν Μπουά που υιοθετεί στοιχεία από το στιλ γραφής μιας μεσαιωνικής ιστορίας για να μιλήσει για διαχρονικές αξίες και δικαιώματα, όπως η δικαιοσύνη και η ισότητα. Παράλληλα, με την απομυθοποίηση τόσο των αρχόντων όσο και των ιπποτών, ο *Μικρός ιππότης Πότης* μας μαθαίνει ένα σωρό λεπτομέρειες για τα μεσαιωνικά χρόνια. Όπως λέει και η συγγραφέας στον επίλογο πολλά απ' όσα παρουσιάζονται στο βιβλίο «δε θα δημιουργήσουν κανένα πρόβλημα στον δάσκαλο της ιστορίας. Για άλλα πάλι, δεν είμαι και τόσο σίγουρη. Δράκοι, παραδείγματος χάριν, από όσο ξέρω δεν υπήρξαν».

Δέσποινα Ζευκιλή, athinorama.gr

Έγραψαν για το βιβλίο...

Ο μικρός ιππότης Πότης: Δούλος γεννιέσαι, δούλος πεθαίνεις, μια ζωή δούλος. Έτσι το λένε, πράγματι! Όμως δεν είναι τρομερά άδικο όλοι οι χωρικοί να ανήκουν στον ιππότη τους και καθόλου στον εαυτό τους; Έτσι τουλάχιστον πιστεύει ο Πότης, το χωριατόπαιδο. Θέλει να ζήσει κάποτε καλύτερα από τον πατέρα του, που για μία ακόμη φορά θα φάει το ξύλο της χρονιάς του στον πύργο του κακού ιππότη. Κι έτσι ο Πότης παίρνει τον δρόμο για την πόλη, με το Γουρουνάκι του δεμένο στο σκοινί, για να κάνει εκεί την τύχη του. Όμως το να κάνεις την τύχη σου δεν είναι και τόσο εύκολο όσο το είχε φανταστεί ο Πότης. Ευτυχώς δηλαδή που κάθε τόσο του τυχαίνουν στον δρόμο του φίλοι που τον βοηθάνε να προχωρήσει παραπέρα. Ποιος θα το φανταζόταν όμως πως στο τέλος ο μικρός ιππότης Πότης Χιλιοξυλιάς θα έβγαινε να πολεμήσει ακόμη κι ενάντια στον επικίνδυνο Δράκο;

Ρομίνα Ξύδα, protothema.gr